

PROFESSIONELE AMATEURS KIJKEN NAAR PROFESSIONEEL GESPEELDE AMATEURS

Drie leden van Rederijkerskamer Vondel uit Uithuizen worden door Blick meegenomen naar de voorstelling Amateurs! in de Stadsschouwburg in Groningen.

“Alsof je naar jezelf kijkt! Zo herkenbaar!” roepen de drie leden van Rederijkerskamer Vondel, Pieta Kah, Dick Stoppels en Janneke Wiersum. Groningen, 19 maart. We zijn in de Stadsschouwburg waar zojuist de voorstelling Amateurs! gespeeld werd door Will van Kralingen, Peter Tuinman, Wilbert Gieske, en anderen; professionals dus. Professionele acteurs die doen alsof ze amateurs zijn, een dankbaar gegeven dat de redactie van dit blad een mooie aanleiding gaf om samen met een aantal amateurspelers deze voorstelling te gaan bekijken.

G E Z I E N

AMATEURS!
Will van Kralingen, Peter Tuinman, e.a.
Vertaling: John Customs
Locatie: Groningen, Stadsschouwburg
19-03-10

DE VOORSTELLING AMATEURS!

Amateurs! is geschreven en geregisseerd door Wannie de Wijn. Het stuk geeft een kijkje in de keuken van amateurgezelschap 'Toneelgroep Zand', tijdens de aanloop naar de première. De toneelgroep gaat het dit keer allemaal wat professioneler aanpakken, want amateurs hebben ook ambities. Daarom hebben ze een professionele regisseur aangehouden en heeft Henk, de zogenaamde semiprof van de groep, geregeld dat ze in de schouwburg mogen repeteren. Met nog slechts een paar repetities voor de première, vijf of zes, want de generale is toch eigenlijk ook een repetitie, begint de tijd te dringen en lopen de spanningen op. De regisseur trekt zich zowat de haren van zijn kop, want hoe kan hij deze ongeregelde groep mensen in hemelsnaam regisseren en op tijd klaarstomen voor de première van Julia's reis, zijn eigen geschreven muziektheaterstuk? Ze komen namelijk altijd te laat, kennen hun tekst niet en houden nooit hun mond. En wie zit er toch steeds aan het licht?

‘Wat is dat?’

‘Vleugels’

‘Hoe kom je daaraan, en waarom heb jij vleugels?’

‘Die hadden we nog liggen van de vorige voorstelling. En ik dacht, ik ben de engel, dus moet ik vleugels om. Anders snapt het publiek niet wie ik ben.’

‘Het publiek weet dat wel, ook zonder vleugels. Omdat er gezegd wordt: dat is de engel!’

Regisseur Albert lijkt wel Chinees te spreken. Zijn aanwijzingen worden niet opgevolgd en hij krijgt continu “ja maar ik dacht dat..” en “maar zo doen we dat altijd, waarom moet dat nou anders?” te horen van zijn spelers. En dan Henk, die om de haverklap komt met zijn “even een tip”. Dat lijkt het grootste struikelblok voor deze professionele regisseur: amateurs luisteren niet, denken altijd zelf na waarom iets wel of niet moet gebeuren en doen niet wat ze wordt opgedragen.

Tijdens de voorstelling wordt er in de zaal heel wat afgelachen.

Harry komt op als dronkenman, zigzaggend over de hele vloer. “Was dat te groot? Dat dacht ik al, ik doe het gewoon nog een keer.” En opnieuw komt Harry op als dronkenman.

“Was dat te klein? Nog te groot?”

“Je lijkt wel een strijklank!”.

Vondeling Dick zie ik voor mij zowat van zijn stoel af bulderen.

“Doe het dan even voor, dan doe ik je wel na”, zegt Harry vanaf het toneel, “dat deed de vorige regisseur ook altijd, dan wisten we tenminste wat ie bedoelde.”

REDERIJKERSKAMER VONDEL

De Vondelingen, zoals ze zichzelf noemen, hebben zelf in 2008 n Nij Stuk gespeeld. In dat jaar was het 90 jaar geleden dat Rederijkerskamer Vondel is opgericht. Ep Krijgsheld, voormalig lid, kreeg de opdracht om een stuk te schrijven waarin verhalen en anekdotes van de leden in verwerkt werden. Zodoende kregen de spelers een stuk voorgeschoteld waarin ze zichzelf konden spelen. Amateurs speelden amateurs.

Bij het zien van Amateurs! kregen de Vondelingen, net als menig ander amateurspeler, bijna letterlijk een spiegel voorgehouden. Ze geven toe: ze zijn inderdaad vaak te laat op de repetitie. Half acht beginnen betekent meestal acht uur beginnen. Er zijn altijd spelers die discussies met de regisseur aangaan en goedbedoelde tips geven waar niemand om vraagt. Het letterlijk spelen en uitbeelden van de tekst is nog zo'n typisch herkenbaar feit. Zodra je zegt dat je een deur opent, doe je dat ook, als je het over jezelf hebt wijs je met je vinger naar je borst en met de vormgeving van het decor is dat net zo. Vondel speelde zelf in 2005 een productie die zich in een heteluchtballon afspeelde, Luchtballon aan Raais. Dus moest en zou er een heteluchtballon komen te staan, en niet alleen de suggestie van een heteluchtballon. Praktisch gezien nogal een onneembare hindernis, maar dat zou niet mogen baten. Discussies heen en weer, want er moest toch echt een ballon komen, die het liefst nog zou opstijgen ook. Uiteindelijk is dat niet gelukt, en heeft het

mandje zonder ballon geen seconde de vloer losgelaten. “Maar het publiek keek wel omhoog, alsof we opstegen! Haha!”

Wat Dick, Janneke en Pieta wel benadrukken, is dat zij nooit zo’n ruzie maken als de spelers uit dit stuk. Ze zijn een hechte groep, die het vaak erg gezellig hebben met elkaar. “En dat de regisseur het met alle dames in de coulissen zou doen, hahaha zeg!” Voor de rest is deze voorstelling van begin tot eind een en al herkenbaarheid. Wat dat betreft zijn de professionals er in geslaagd om geloofwaardig een groep amateurs neer te zetten. En dit doen ze met alle respect, want ze maken de amateurs geen moment belachelijk. Sterker nog, het lijkt soms wel alsof ze er een beetje jaloers op zijn. Amateurs zijn liefhebbers en dat zie je. Het is namelijk ten alle tijde belangrijk dat het leuk is, dat het publiek het leuk vindt en bovenal: dat je elkaar met respect behandelt en fatsoenlijk met je medespelers omgaat. De repetities moeten beginnen met een kop koffie en een lekkere koek, niet met een regisseur die er direct met de zweep over gaat en beveelt dat iedereen z’n mond moet houden en luisteren.

Na het zien van de voorstelling en het horen van de verhalen van de Vondelingen, krijg ik een idee voor de spelers van Amateurs!: in hun volgende productie gaan zij professionals spelen. Dan kom ik zeker weer kijken.

Iris van Dijk

Vondelingen met een deel van de cast van Amateurs!

Houtblokken en intriges

Shakespeare voor twee kinderen en negenentwintig volwassenen, in een sfeerloze zaal in Finsterwolde. Op het toneel staan vier houtblokjes om te zitten en drie panelen: een kasteel. Dan moet je als speler van ver komen om er een boeiende avond van te maken.

Maar Theatergroep Amuse weet Shakespeare een heel eind de zaal in te krijgen. De houtblokjes torsen sporadisch zitvlakken en de panelen verrassen door te veranderen in een strak takkenbos. Hortend en stotend verricht de rookmachine tussen de scènes door zijn werk. De kostuums met Schotse rokken, weliswaar een beetje voorspelbaar, passen in het geheel van deze aankleding en enscènering. Worstelaar Charles voorziet de kostuums van een nodige knipoog, want wat te denken van een islamistische gezichtskap met een middeleeuws kort rokje en daaronder het ruige blote benenwerk?

Het verhaal

Wat u wilt! Eick wat wils. Naar het u lijkt. As you like it: het speelt zich afwisselend af aan het hof en in het bos. Hertog Frédérique heerst aan het hof. Hij heeft zijn broer Héraldeaux verbannen naar het bos. Vindt Héraldeaux prima. Hij vermaakt zich daar wel

GEZIEN

WAT U WILT! William Shakespeare
Theatergroep Amuse

Regie: Hans Elbersen

Locatie Finsterwolde, De Pyramide
17-04-10

De voorstelling wordt nog tot en met 20 juni gespeeld. Kijk voor data en locaties op www.theatergroepamuse.nl